

گەرآن بەدوواى مەرگدا

سارا عومەر، دانیمارک

16 و 17 ى ئۆکتۆبەرى 2006

Xozga86@hotmail.com

ئەم ھۆنراوہیہ بە دەنگى خۆم خویندراوہتەوہ و تۆمار کراوہ.

ئەمشەو

شەوى تالانەوہیہ

بەناو پیدەشتە بەرینەکانى مردندا

بەناو رۆحى خەونە یاخیبووہکاندا

ئەمشەو

شەوى گەرآنە بەدوواى مەرگە ئەبەدیہکاندا و

سنگوالاکردنە بۆ دورگەپەک

دوورتر

لە بەگژداچوونى خۆزگە زیندەبەچال کراوہکانم

ئەمشەو

لە نیکەرانی خۆم دەپوانم بەرامبەر بە ژیان

خۆم بە بالى شەمشەمە کوپرەپەکاندا ھەلدەواسم

بەرەو تارمايى

من دەبمە فریشتەپەک و

باوہش بۆ خودا دەکەمەوہ

باوہش بەو ھەورانەدا دەکەم

کە ھەمیشە چاویان تەرە و

بە خور فرمیسیکیان لیدەباریت

ئەمشەو

خۆم دەکەم بەناو شەپۆلە زلەکانى تاریکیدا و

بە تەلبەندە دىکاویپەکانى بەشیمانید ھەلدەزنجیم

پۆحیانەتەکەم تێپەر دەبیت و

ھەر وونناجم... ھەر وونناجم!

ئەمشەو

بەنئیوانى مردن و ژیاندا تێپەر دەبم

لەبەینى پۆژگارە فریوخواردووہکان و

شەۋە يەلداكاندا
دەبمە گولئىكى وشكى بىنناز و
بە ئەسپايى ھەلدەۋەرئىم
ئەمشەۋ
بەسەر پردەكانى ژيان و قىامەتتدا
ھەنگاۋەكانم جارانى چوار و پىنچ دەكەم و
ھەر پىيى ناگەم!

دەرپۇم بەناۋ دوکەل و تەپوتۇزى غوربەتى خۇمدا و
ئاسارى وونبوۋى ھەزاران مېژوۋى ووشك دەمدۇزىتتەۋە
كەچى ئەۋان ھەر خۇيانم لى لادەدەن
قىامەت لە پىنشوازىمدا دەدرەۋشىتتەۋە و
ژيانىش ھەر لەكۆلم نابىتتەۋە!

ئەمشەۋ
من ھەر بەرپۇمەم بۇ پىنشوازى كردن لە مەرگ
لە بازنە خالى و ئەنگوستىلەئاساكەى خۇمدا دەسورپىمەۋە و
مەرگىك نايەت بەلامەۋە
ھىندە لەخۇبايىيە ئەۋ مەرگە
تەنانەت
ئاورپىشم لىناداتەۋە

ئاىىى خودايە!
چەندە قىزن و شىپرزەبە ئەم شەۋى خۇ كوشتنە!
تۆ تەماشبا بکە
من لە دەريا بىبن و قوولەكاندا دەخنىكىم و
كەچى پۇجم دەرناچىت
لە بىبابانە لماۋىيەكاندا
لم و گەرمىيە كوشندەكان دەمشارنەۋە و
ھەر نامرم
لە دوکەلى دۋاى خەراباتەكانى
جەنگى نىۋان مەرگ و ژياندا
تىكەل بە خۋىناۋى عەشقى مەرگىك دەبم و
خوداى پۇژگار ھەر نامكوژىت!
بەناۋ ئەم نىۋەشەۋى مەرگەساتەدا
سەرەپۇيانە و مەجنونئاسا
ھەر پىدەكەم .. ھەر دەگەرئىم
ھەر پىيى ناگەم

ئەمشەو
هەنگاوەکانم ھەر یەن و ئەزەلیتر دەبن و
پاشقول لە یەکتەری دەگرن
موعجیزەئاسا دەکەونە ورووژان و پەلەکردن
ئەوان
ھەر ھەوای گۆلکردنیانە لە ژیان و
پسواکردنی دوژمنی مەرگ

ئەمشەو
قاچە بچووکە قلیشبردووہکانیشم
لەناو جووتیک نەعلی لاستیکی دپراوی سپیدا
ھەر پال بەیەکتەرەوہ دەنن
بۆ دۆزینەوہی کوچەییەکی تاریکتر
تەماویتر
نادیارتەر لە کوچەیی ھەبوون و پۆحە زیادەکان
چونکە ئیمە ھەموومان زیادەین لەم ژینەدا
ھەموومان بە مانایەکی ھیچ ھاتووین و
دواتر ملکەچی دەقەرئیکی نادیارتەر دەبینەوہ
دەقەرئیکی خواوہندی
خواوہندیکی نەببیراوی بپەرەنگ
دوورتر لە راستەقینەیی ئەندیشە و
وونتر لە ھەموو شتیکی ئەم سەر زەمینە
کئی دەلئیت پۆژیک دیت و خواوہند دەمان گریتە خۆی
کئی نالئیت
خالق
ئیمەیی لئیتەوقنییە و
تورمانناداتە ئەودیو لئوارەکانی قەبرەوہ ؟؟
من ھەر دەگەرپیم
ھەر دەگەرپیم بە دووای مەرگدا!

ئەمشەو
ھەنگاوەکانم زۆر سەررەپۆن
ملی ریگا چۆل و ھۆلەکان دەگرن
بەرەو کوچەیی ھەناسەدانی ئەو "جرەبەگزانانەیی
کە لە سەرمادا رەقبوونەتەوہ
بۆلای ئەو سووڵکەرانی
کە لە برسایەتیکی نانی رەق نەبووہ بیھاویژنە دەمیان و

دەروونىي پىتېر بىكەن
قاچەكانم لە "جرپوچۇپدان
بۇ سۆراخىردىنى
بوونەوەرە داماوەكانى تىرى ئەم كەوكەبە قورپەسەرە
كەوتونەتە پىتېرپىكى
بۇ دۆزىنەوەى يەكەم نىگى مەرگ
يەكەم سلا و
يەكەم پىتېسوازى لىكردىنى

ئايىيى ئەمشەو
ئەوانەى لە رىگا دەيانىنىم
ھەر دەدوین و
دەدوین و
بۆلە بۆلىانە
ئاخ و ئۆف لەم عىنادىيەى من ھەلدەكىشىن
(بەشويىن مەرگدا)
بەرقىكى توندىو
لە ئەرزەكەى ژىر پىيان توندى دەبن و
ناپانەوېت دووربەكەونەوە لىم
كەچى من
بەناو تارىكايى ئەوانىشىدا
تېپەپ دەبم

ئاي خالىقى بەھەشت و دۆزەخ
منى "كروشمەكردو
ھەر دەبىت برۆم
ھەر دەبىت بگەمە ئەو پەلكە زىپىنەپەى
كە پاش بارىنى بارانى بەھارىكى سەوز ھەلگەپراو
بە مەكر و نازىكى زۆرەو
عەيارانە خۆى دەر دەخات و
وەك گەپەنەرىك
لەبەپنى ئاسمان و زەويدا
خۆى پىتېسوانى زۆردارىى دەدات
وەك جۆلانپىك
لە ھەورەكانەوە بۇ وشكانى
لە ھەورەكانەوە بۇ تەپراىى
لە ھەورەكانەوە
وەك پرچى دايكم

شۆر دەبېتەو ە بۇ ناوجەرگەى تىكاكانى تەمەن
بۇ ناوجەرگەى
نزاكانى بەرچايى بېۋەننىكى جەرگ سوتاو
دواتر

وەك بووكىك
لە بەينى پۇزى خۇ ئامادە كىردن بۇ ئيانىكى نوپى تر و
شەوى شوكرىنىدا ئەدرەوشىتەو
وەك زەردەخەنەپەكى خۇشدل
لەسەر نىگای كىژىكى وردىلە ەلدەقولىت و
پومەتەكانى چال دەبېت بېۋەى
لېۋەكانى ەەر دېن و
تەنك و تەنكتر و
ناسك تر و
پەمەپتر دەبن
من ەەر دەبېتە بگەمە ئەو پەلكەزىپىنەپە
ەەر دەبېت دەستىم بگاتە ئەو "ئەسانسىرە

دەبېت بگەمە ئەو پەلكەى
كە پەنگە وپلەكانى لە خۇى بەستە
پەنگى خۇزگە
پەنگى ەىوا
پەنگى ئارامى
پەنگى بېدەنگى
پەنگى تۇ
دواتر

پەنگى من
ئەمانە ەموو ئەو پەنگانەن، كە لەئامىزى مەرگدان
زۆرن پەنگەكان
زۆرتەر لە ئەستىرە تۇراوەكان و
بلىندتر لەو ئاسمانەى بېۋەى نوساون
ئايىپى
ەەر دەبېت پەلكەزىپىنە بگەپەننە مەرگ
لەوېۋە ئەچم
بۇلاى نەنك لە ئاسمان
باپىرم
كە لە سەرو ەورەكانەو
دەستى مېرەبانى و
پزگاركرىدەن بۇ درىژ دەكات و

من پيى ناگهه!!!!!!
بۇ باۋەشى خالم
كه دۇنيام
له ھەر كوچەيەك بېت
ئىستا بېرم دەكات
بۇ لاي ھاۋپىكەم
كه خۇي له بەرگى سېي ناۋە و
لەسەر پەلەيەك له ھەورەكان دانىشتوۋە
بەناۋ نامۇيمدا تىپەردەبېت و
بەجووتىك چاۋى بريسكەدارەۋە
لېمدەپروانىت
دۇنيام چاۋەپيى من دەكات
دۇنيام
چاۋەپيى مەرگ دەكات ... يان
لەچاۋەپروانىي
پەلكە زېرپىنەدايە بىگەيەنئىتە لاي ئەۋ
ئاي ي ي ي
ھەر دەبېت بگەم
ھەر دەبېت بگەم بە مەرگ

لەم شەۋەدا
من كه دەستم له خۇم شتوۋە و
بە تەنورەيەكى سېي و
كراسىكى سېي و
قردىلەيەكى سېي و
كۆلۆنىكى سېپتر و
جووتىك گۆرەۋى دپراۋى ديسان سېپىيەۋە
بەناۋ ئەم بىابانە لماۋىيەدا ھەر پادەكەم
ھەر پادەكەم
كەچى من ھەر بە مەرگ ناگەم

بەناۋ تارىكى و تەموومۇ و
ترسناكى ئەم شەۋانەدا غارغارپىن دەكەم
ھەر پيى ناگەم
بەناۋ روخان و تىكچونى خۇمدا ھەنگاۋ دەننيم
لەگەل مەلە نووستوۋەكانى شەۋدا دەدوئيم
بىزاريان دەكەم بە پرسىيار
وازيان لىناھىنم

تا پىگاي مەرگم پيشان نەدەن
بەلام ئەوان ھەر پىم نالين
ھەر پىم نالين
دلنيام
ئەوان خۇيان لە تاللى مەرگ دەدزەنەو
ئەوان بەوينەى من ويران نين
بە وينەى من بىزار نين
ئەوان ژيانان خۇش دەوئەت
يان نازانم
پيدەچىت ژيان ئەوانى خۇشبوئەت و
وەك لەزگە
وەك موى لوت
خۇى بەوانەو ھەلواسىببەت
من ھەر پادەكەم و
بە مەرگ ناگەم... پىي ناگەم!

پىگام دەكەوئەتە سەر گۆرستانىك
لەوئە.. ھەر لەوئە
زۆرتىنى قاو قىژى ئەو پۇچيانەتەنە دىنە بەر گويم
كە سەر پىچيان لە ژيان كىدووە
كە خۇيان كىدووە بەساقەى گورىسىك و
لە مى خۇيان ئالاندووە لە بىزارىدا
گويم لە زىكەى ئەو كىژۆلانەپە
كە خۇيان سوتاندووە لە ترسى ژيان
ئەو مندالانەى
لە نەدارىدا خۇيان فېداوئەتە نىو دەريا قولەكان
لە بەر نەبوونى ھاودەرد و
ھاوسەفەرىك و
لەبەر زولمى پۇژگار
ئىتر لەوئە ماسى و جانەوئەركان خواردوويانن و
ئىستا لە ھەوت تەبەقەن
ئەوان ئىستا لە بەھەشتەو بانگم دەكەن
ئەوان
لە دىر زەمانەو مەيان بە مەرگ لە قەلەم داوہ و
مەرگىش بە من
بەلام من تەنھا دەيانبىستم
نايانبىنم
دەيانبىستم !

من ناشترسم له مردن
نامه ویت ترسنۆك بىم
وهك پاللاهوانه فیززلهكان
خۆم نادمه بن دارىك و
چرپه يهه نه يهت
هاوار نه كه م!
يان له ترسى مه رگ
بئدهنگ بىم
نا ..
هه رگيز نا

ئهى نابىنىت ؟؟
من خۆم بانگى روخسارى مه رگ ده كه م
ده گريم
سىپرىزه فرمىسك ده پىژم
نايه لم كه س ده ستى يارمه تى به سه رمدا به ئىنىت و
ماچىكى خۆشه وىستىشم لى بكات
من هه ر ده كپوزىمه وه
وهك منداللىكى كۆلان ، كه چۆن بۆ له فه يهك قاورمه ده گرى
يان داىكى له گه ل خۆى ناىبات بۆ بازاړ و
نايه لىت چمكىكى عه باكه ي سه رى بگريت
هه ر ده گريم

من ناگريم بۆ ژيان
منى ماندوو له ژيان
ته نها و ته نها بۆ مه رگ چاوم ته پ ده كه م
بۆ مه رگ له خۆم دده م
به رگى سىپى بۆ مه رگ ده پۆشم
نىنۆكه ره شه ه لگه راوه كانم بۆيه ناكه م تا نه مر م
به ته مام
له گه ل خۆمدا شوشه بۆيه په مه ييه كه م
ببهم بۆ ناو گل
با له وئى سىپىده كان
په رىيه راستگۆكان
كه سانىكى تر
له ئاسمانىكى تر په نجه م بۆياخ بكه ن
سوراوئىش ناكه م

نەكا كەسىك بېتە سەر پىگام و
بەم نىوۋەشەوۋە وەك خىو
لىيۇم بەماچىكى شەكەت تەپىكات و
بىرم نەچچىتەوۋە تا ئەبەد
نەكا پەپەكانى لىيۇم ھەلۋەرن و
دوایی بۆنى گولۇوم لىببىپىت
نا... سوراو ناكەم
ھەلى دەگرم
تا پەپوۋەلەكان ئەو لىوانەم بۆ سور بىكەن
ئەوان يەكەم ماچ و
دوۋەم ماچ و
سىپھەم ماچ و
دوۋەمىن ماچى لىببەن
بۆ مردن
بۆ دووركەوتنەوۋە
بۆ ژيانى دوۋاى مردنىش

هاااا... بىرت نەچچىت
ناشمەوۋىت بۆ ساتىكى بچوكىش بخەوم
ھەز دەكەم
تەنھا چاوم لە ئامىزى قەبردا بچىتە خەو

ئايىيى ئەمشەو
من ھەر لەوئى ھاوار دەكەم
دەناللىنم بەدەست ژيانەوۋە
دەللىم توخوا وەرن
ئەوۋە سەرى من و ئەوۋە پىلەقەى ئىوۋە
ئەوۋە ناوچەوانى من و ئەوۋە تفى بۆگەنى ئىوۋە
ئەوۋە دلى من و ئەوۋە چنگ و نىنۆكى چلكنى ئىوۋە
بىگوشن و خوینەكەى دلم بۆخۆتان بەرن!
ئەوۋەش جەستەم و ئەوۋە فېشەكى ئىوۋە
ئەوۋە خاكى بەر پىتان و ئەوۋەش پاچى ئىوۋە
ھەلىكەنن گۆپىك بۆم لە تەنھايى
گۆپىك
نزىك لەو دەنگانەى، كە پىيى ناكەم
لەو خۆشەوۋىستىەى، كە نايىبىنم و نەمدىوۋە
نزىكتر لەو رۆحانەى
كە سنگيان بۆ مەرگ كر دوۋتەوۋە

له هموشيان نزيكتر لهم دلهي من
كه جاريك پوښنايي نه ديوه

ئهمشه و

هر دهرپوم و پيده كه م
به ناو تاريكيدا دنالينم
جل و بهرگم شپو پر دهبيت
دهنگم دنوسيت و
وهك ناوازي دهنگي څنكي به سالاجوو ناخوش دهبيت
چيتر ناتوانم بقيښم به گوچكه ي كه پي څياندا
دهسته كانم دهكونه له رزين و
پيالهيهك زوخاويتريشم پيه لئاگيريت!!!
ئيتر گوجاني پيريش خويم ليدنه دزيتته وه
سهرم سپي دهبيت و
پري دهبيت
له رشك و ئهسيبي چاوزهق و برسي
چاوه كانم له بينين دهكون و
ته نانهت تارماي و
سيبه ره كانيشي پيناينم
قاچه كانم له پي دهكون و
ئيتر ناتوانم ئه و پيگايه بېرم بولاي مردن
كهفته كاري سهر جي دهجم و
نوزه ي دهنگم دهرنايهت
به لام هر چاوه پروانم
گويم هه لختووه بو خشپه يهك
له لاي مهرگه وه بيت
له دهرگاي ژووره ساردو سپه كه م بدات و
دهست بنيت به په نجه ره كه پرووخوار دووه كه مدا و
له ويوه پوحم فيري فرين بكات به ره و كوڅتايي

من

له شوينكي قولتر له پوحمدا
قولتر له هاواركردن به تاريكيدا
هر دهگه پيم
هر سؤراخده كه م
هر راده كه م
له داميني چياكان ده پارپمه وه
له قهراغه كانی تاريكييه وه

ھەپشەنى فېيدانى خۆم دەكەم بەناو درۆكانى زەويدا
قەلەمبازى گەورە گەورە دەننېم
بەناو زۆنگاۋ و بلىسە شوومەكانى (با) دا
لەسەر سنوورەكانى شىتتى گىرۇدەى بەزۆر ژيان دەبم
تكا لە ئەندىشەو و راستەقىنەى بىبابان دەكەم
بەناو كىلگە و پەزە كرمىياۋىيەكاندا پادەكەم
لەكەنار پووبارە بىئاگاكان
وەك گەرۆكىكى نائاسودە
ھەلوئىستە دەكەم و
دەپارېمەو لە ئاۋ!!!!

ئەمشەو

بە شىتتى خۆم پىدەكەنم و
كەچى خەندەكانم پې دەبن لە گريان
قاقاكانم لافاۋى فرمىسك دروست دەكەن و
ھەرچى خۆلى ژىر پىم و بەردەمىشم ھەپە
لە گۆرستانىكى غەمگىن و بىپاسەوان دەچن

ئاخخخ .. ئاخخخ خواپە گيان
كە تامەزۆى مەرگم

من

ھەر لەدوۋى مەرگ و پىم و دەگەرپىم
بەبەردەوامى

ھەنگاۋ بەننېو وەنەوز و شەكەتىمدا دەننېم
بۇ دووبارە زىندوكردەنەۋەى خەونە ئەرخەۋانىيەكانم
بۇ بىننىنى كىپە بە تىنەكانى ئىۋارانى مەرگ و
جادە قەرەبالغەكانى زىزبوون لە ژيان دەپۆم
لە خويىنى ئەم تەنھايىيەدا مەلە دەكەم

دەفېم

پادەكەم

ھەر پىيى ناگەم

ھەر كۆلنادەم

ۋازناھىنم

ھەر بەدوۋى مەرگدا دەگەرپىم تا دەيدۆزەمەو !

دلىنام

پۆژىك نىت و

مەرگ خۆى پىشۋازىم لىدەكات

به لام
بهر لهوهی مهرگ پیشوازیم لیبکات
وازم لیبهینن
با خۆم دهرگاکه‌ی یۆ بخه‌مه سه‌ر پشت !!!
من هه‌ر ده‌گه‌پێم به‌دوای مهرگدا
هه‌ر ده‌گه‌پێم

تێبینی:

جره‌به‌گزانه‌ : مه‌لیکی ره‌نگاو ره‌نگی جوانه
جرپو‌جۆپ : هه‌لبه‌ز و دابه‌زی بیفایده
کروشمه‌کردو : کز ، مات
ئه‌سانسیر : گه‌یه‌نه‌ر